

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N^{er.} 126.

25. października 1836.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ze Lwowa. —

Sejm dla Królestw Galicyi i Lodomerji naznaczony najwyższym restryktem z d. 9. sierpnia t. r. pod przewodnictwem J. K. Wysok. Arcyksięcia Janorata Gubernatora, jakoteż pod przewodnictwem prezesa Sejmu i pierwszych sejmowych komisarzy, został d. 17. października t. r. ze zwyczajną uroczystością otwarty, a o d. 22. t. m. zamknięty.

D. 15. paźdz. na ten akt, ze stanu magnatów i rycerskiego najwyższem postanowieniem mianowani dwaj sejmowi komisarze w osobie jw. Felixa hrabiego Miera j. k. m. rzeczywistego tajnego radcy i szambelana i w osobie w. Adama Strachockiego c. k. szambelana, prezentowali się u J. K. Wysokości dla uwierzytelnienia pomienionej swojej dostojności.

Dnia następnego w kościele katedralnym odbyło się uroczyste nabożeństwo z wezwaniem Ducha Ś. — W dniach przeznaczonych na otwarcie i zamknięcie Sejmu, odbył się z wszelką okazałością podług przepisów porządku sejmowego, przy wystąpieniu c. k. wojska i oddziału milicyi miejskiej, zjazd do sali biblijoteki uniwersyteckiej, jako miejsca przeznaczonego do publicznych posiedzeń.

Po złożeniu przysięgi przez Lwowskiego łacinnego Arcybiskupa i Prymasa jw. Franciszka de Paula Pistek, i dygnitarzy koronnych pp. Wasilewskiego, Uruskiego i Badeniego, zostały odczytane przez Sekretarzów Sejmowych w niemieckiej i polskiej mowie najwyższe listy wierzytelne, i królewskie postulata wydane do pp. komisarzy nadwornych. Po mowie mianiej przez Jego Król. Wysokość o celu tego zgromadzenia sejmowego, nastąpiła, w imieniu obecnych Stanów, śród zapewnienia najgłębszej uległości i wierności obywateli, stosowna odpowiedź, wyrzeczona przez J. W. Prymasa. Na zakończenie Sejmu miał mowę c. k. tajny radca i szambelan, wielki ochmistrz koron. jw. hr. Jan Kanty Stadoiecki.

Zgromadzone Stany, c. k. generałowie oraz prezesowie władz sądowych, kolejno zapraszani byli przez J. R. Mość Arcyksięcia na cztery wielkie objady; także i J. W. Prymas dawał świetny objad, przy której to sposobności wznoszono z ra-

dosnym zapalem toasty za zdrowie najjaśniejszego Monarchy, i najjaśniejszego Cesarzowskiego domu.

U J. W. Prezydenta rządów krajowych i zastępcy prezydenta Stanów barona Krieg, zebrano się d. 18. t. m. liczne, z osób wyższego stanu dobrane towarzystwo na świetnym wieczorze, który obecnością J. K. Arcyksiążęcej Mości szaszczycony został.

— Z dnia 20. października. —

Z powodu, przez cztery tygodnie ciągle trwającej pogody, powietrze mieliśmy bardzo przejrzyste, a wieczorne i ranne zorze nadzwyczaj długo trwały na widokregu. Przez wiele dni, mianowicie d. 18. t. m. w stronie północno-zachodniej nieba dała się widzieć jakaś niezwykła światłość. Między pół do 10 a dziesiątą wieczór, utworzył się w owej stronie widokregu purpurowy jasny łuk prawie pod 40° wysokości a 10° szerokości, pod nim i nad nim sklepienie niebios było lazuruwobłękitne, a przy purpurowym świetle łuku, gwiazdy wydawały się i jaśniejsze i większe niż zwykle. Nazajutrz zjawisko to powtórnie się pokazało, lecz było już słabsze i króćć trwające. (*Lemb.Zeit.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Courier donosi z Lizbony pod d. 24. września: Nic tu nie zaszło nowego. Prawie wszyscy urzędnicy, po odebraniu rozkazu zaprzysiężenia konstytucji, podali o swoje uwolnienie od służby. Nierozumiem co ten lud myśli. Aby obudzić reakcyję, albo jakąkolwiek korzyść wyciągnąć z dekretu nakazującego przywrócenie konstytucji, powinienby każdy pozostać na swojej posadzie, i użyć wszelkich wpływów, lecz o tém ani słychu. Każdy ogranicza się na posłaniu swego rezygnowania urzędu, i mniema już, że jak bohater postąpił. Każdy grozi reakcyją, lecz nikt i kroku nie robi, słowem niepodobna mi rozumić, co znaczy ta sprzeczność między ich postępowaniem, ich obawą, a ich nadzieją.

Portuguez, dz. Lizboński, donosi pod d. 25. wrześ.: Pewien cudzoziemiec wysokiego znaczenia, którego ten dziennik ma zamiar wymienić, w przypadku, gdyby nadal intryg swych niepoprzestał, puścił w obieg zmyślony rozkaz dziejący księcia Ferdynau-

))

da, gdzie obok niegodziwych szkalowań na konstytucyję, wymienione jest, że książkę wziął uwolnienie swoje od naczelnictwa nad wojskiem; zapewne o tym dziennym rozkazie książkę ani słowa niewiód.

Hiszpanija.

Pokazuje się z wykazu taballarycznego o sprzedaży dóbr narodowych do końca sierpnia, że w ogóle ogłoszono dotąd 195 oddziałów, które na 27,037,014 realów ocenione, lecz za 64,854,245 sprzedane zostały.

Najnowsze wiadomości z Madrytu dochodzą do 1. paźdz. i ogłaszają wiele ważnych zdarzeń, temi są: że także i karlistowski dowódca Villareal opuścił prowincję baskijską, i wpadł do prowincji Santander (między Biskają a Astoryją). — Pisma paryskie nic o tem nie wspominają, a zatem wiadomość ta jest mylną, i wziętą zamiast wyprawy Don Pablo Sanza.

W pewnym liście z Madrytu z tegoż dnia donoszą: »Nakoniec generał Pedro Mendez Vigo widział się być aklonionym, do wyjścia ze swojej kryjówki, i onegdaj rano odjechał do Badajoz. Rząd aby w swoim postępowaniu pokryć samowładną dążność, rozpущa pogłoskę, iż oddalenie tego generała stało się na wezwanie francuskiego ministerjum. Ze zaś Don Pedro Mendez Vigo ma jeszcze stronników i otwartych obrońców, tego nie można zaprzeczyć; co jest tem rzeczą dziwniejszą, że, jeżeli sobie przypomniemy, poczwara ta w r. 1823 będąc gubernatorem Corunny, kazała 30 lub 40 osób, które się mu niepodały, przyprowadzić na okręt, i stracić z pokładu w morze. Dotychczasowy cesarsko-rossyjski pułkownik baron Fölkersham d. 4. odjedzie z tad do Francji; a król pruski, p. Jentach, z powodu słabości nie może teraz odjechać. Angielski poseł, który mocno chorował, od wczoraj znacznie się ma lepiej. — Wiadomości o ciągłych postępach karlistów bardzo są niepokojące. W Gallicji od 12 do 1400 ludzi pod dowództwem Castora bez przeszkody uwiązują się po płaszczynach, a wojsko królowej chociaż w sile 5000 żołnierza, siedzi za murami w miastach nadbrzeżnych. W Arragonii powstała nowa banda karlistowska pod jakimś Cabanero. W prowincji Toledo, banda jazdy z 150 ludzi od 28go września trzyma w oblężeniu Talaverę de la Regna. Dnia 26. jedna część tej bandy omal nieśchwytła siostry ministra prezydenta Calatrawy. Narodowi gwardyści z Crismundo przybyli dosyć zawczasu, aby ją uwolnić. W Mancha banda Poellilloa połączyła się już z Gomezem. Sam Gomez miał w królestwie Jaen aż do Andujar się posunąć. Alaix zdaje się, że żadnego poruszenia nie zrobił, aby go ścigać. Kiedy Gomez, pisał

dziennik *El Duende* (Upiór), uganiał po Walencyi, uprowadził był z Monzon proboszcza zasad liberalnych, którego siostra otrzymała przyrzeczenie, że za opłatę 10,000 realów uwolniony będzie. Teraz ona powróciwszy do Monzon i zebrawszy pomienioną sumę, na lichym koniu w towarzystwie jednego sługi, szuka Gomeza na wszystkich jego krętych marszach. Szlachetna ta siostra musiała w przeciągu trzech tygodni przebyć 189 godzin drogi, pokąd doznała Gomeza. W swojej podróży nie spotkała ani jednego żołnierza królowej, co pokazuje, że Gomez najswobodniej tam gościł.

Gomez przebiega teraz część Andaluzji, położonej między Sierra-Morena a Guadalquivirem. Obsadził on jedne po drugich miasta La Carolina, Ubeda, Beaza, Linares, Bailen i Andujar, 12 mil od Jaen. Tym sposobem przecina on drogę wojskową z Madrytu do Seville i Kadyksu przez Cordowę. Postępy jego wczasy pierwszych dni jego pochodu do Andaluzji nie będą utrudnione, dopóki strona przeciwna nie zbierze dostatecznej siły, albowiem cały kraj ogołocony jest z wojska liniowego. Generał Quiroga, dowodzący w prowincjach Granadzie i Jaen, zaledwie 3 lub 4 batalijony może postawić przeciw przedsięwzięciu Gomezowi.

Generał Espartero wydał odezwę do armii północnej, w której jej ogłasza, iż lubo nie zupełnie przyszedł do zdrowia, jednakże obejmuje dowództwo, — Niezaniecduje on mówić sam: o trudnym położeniu swego stanowiska, o krytycznych okolicznościach, o niedostatku środków i t. d., co lubo jest bardzo wielką, jednakże nie wiele zachęcającą prawdą.

Na miejscu Miny, którego choroba niedozwala mu dłużej sprawować obowiązków jenerałnego naczelnictwa w Katalonii, został mianowany na tę posadę jenerał Serrano.

Pokazanie się Villareala po drugiej stronie rzeki Ebro, na co gwałtu krzyczą Madryckie gazety, wnosząc z daty, niczem innem nie było, jak wiadomą demonstracją tego generała, za pomocą której zakrył wyprawę do Astoryi pod jenerałem Don Pablo Sanzem, a z której teraz do Salinas powrócił.

Z Madrytu d. 29. września. Dnia 26. odbyły się tu wybory w obwodach; po obraniu 12 wyborców dla Madrytu, takowi udali się wraz z obywatelami do kościoła B. Maryi, i byli obecni odpięwaniu *Te Deum*; poczem jeden z narodowych gwardystów zażądał na organach osoby Riega i inne patryjotyczne śpiewy, którym osoby znajdujące się w kościele wtórowały. — Podług ustawy wyborczej, ogłoszonej pod listizmem, tylko 4000 mieszkańców miało udział w wyborze depu-

lowanych; a teraz dwunastu wyborców mianuje deputowanych z Madrytu. I to ma być objawienie się publicznego sposobu myślenia! Udział, jaki ma lud za pośrednictwem junt parafijalnych w wyborach, jest czystym kuglarstwem, zręczeniem się prawa wyborowego na korzyść innej osoby, tak, że w końcu jako zastępcy narodu tacy występują ludzie, którzy pierwsiastkowym wyborcom nie tylko nieznani, ale nawet nienawistni bywają.

Moniteur z d. 10. października udziela następujących wiadomości od hiszpańskiej wchodniej granicy: W nocy z d. 5. na 6. października żandarmerja wspólnie ze strażą pograniczną i oddziałem 21go lekkiego piechoty pułku zatrzymała w Egase (podług *Journal des Debats* w Err, wlosce w departamencie wchodnich Pireneów) generała Maroto, intendenta Labandero, 2 pułkowników, 3 poruczników, 1 kapitana i 9 innych hiszpanów, których natychmiast przyprowadzono do Mont Louis i oddano w ręce władzy cywilnej. — Podług raportu komendanta z Ripoll z d. 5. października generał brygady Ayerbe d. 4. pobił na głowę karlistów dowodzonych przez Ortassa, zarażając Ortassa, syna jego i więcej niż 100 żołnierzy padło na bojowisku. — Generał Marotto, który jak wyżej nadmieniliśmy, schronił się na ziemie francuską, uszedł był z Bajonny, gdzie potrafił oszukać baczność władz miejscowych, i jako karlistowski generał kapitan wystąpił w Katalonii, gdzie połączył się z juntą, do której między innymi Labandero i Ortassa należeli i objął w ową prowincję kierunek sprawy karlistowskiej. Baron Ortassa był w r. 1823 ministrem wojny podczas rejencji Seo d'Urgela, oraz członkiem tejże rejencji z arcybiskupem Tarragony i baronem Eroles.

Journal des Debats donosi z Madrytu z d. 2. października: Generał Alaix wyruszył w pochód, w zamiarze ścigania Gomeza, i dziś miał dotrzeć aż do Villa nueva de los Infantes (w Mancha, 15 godzin drogi od granicy Andaluzji). Gomez wyprzedził go o 6 marszów dziennych. Inni karlistowscy dowódcy, którzy pod Utiel połączyli się z Gomezem, nie odłączyli się od niego, jak dotąd mniemano, w skutek utarczki pod Villaroblede, lecz ciągną z nim razem, i tylko pomniejsze oddziały pozostawili w Arragonii. Oprócz Cabrery i Quileza znajdują się jeszcze następni, co pod nim dowodzą: Miralles zwany Serrador, Villalobos, margrabia de la Bobeda, Arroyo, Moreda, Duzan, i były portugalski generał Pineiro. Generał Espartero, naczelnik północnej armii zawiadamia pod dniem 28. września, że karlistowska dywizja pod Pablem Sanz, która przeciw Asturji ciągnie, składa się z trzech batalijonów piechoty i 2 szwa-

dronów jazdy, a generał Peon z 5. batalijonami i jednym szwadronem, jest za nią w pogoni.

Pełnomocnicy, którzy z Madrytu wyjechali, to jest austrijacki, neapolitański i sardyński, stanęli już na ziemi francuskiej, i są w Oleron.

Podług listu z dnia 10. października, pisanego o 3 kwadransie na piątą po południu, rząd francuski otrzymał telegraficzną depezę z Bajonny, która przynosi wiadomości z Madrytu z dnia 3go października. — Dnia 27go września Gomez stał w Baylen w prowincji Jaen, i zajął był wawóz Despenaperros (między Andaluzją a Mancha). Obawiają się, aby nie poszedł do Toledo. Dnia 27go Rodil połączył się z dywizją Ribera. Teraz na czele 10,000 ludzi zamysła rozpocząć kroki nieprzyjacielskie przeciw powstańcom Walencji i Arragonii. Wprzód jednakże nie nie wiedział o wtargnięciu Gomeza do Andaluzji.

Wielka Brytania i Irlandya.

Jego ces. wys. wielkiego księcia Michała oczekują z Holandyi w Londynie. Jeden z jego adiutantów przybył już tamże dnia 5. października w celu zamówienia dlań mieszkania.

Francuski ambasador na Londyńskim dworze, generał hr. Sebastiani, przybył dnia 5. października z Paryża do Londynu, i zaraz nazajutrz miał długą naradę z lordem Palmerstonem w wydziale spraw zagranicznych.

Przez okręt »Minerwa« z Bombaj, który dnia 3. października zawinął do Liverpool, dowiadujemy się, że okręt parowy »Hugh Lindsay« dnia 1. czerwca z Czerwonego morza do Bombaj przybył, i listy z Anglii z d. 1. kwietnia (a zatem w 8 tygodni) przywiózł z sobą. Tym sposobem związek z wschodnimi Indyjami za pomocą żeglugi parowej jest zapewniony na przyszłość.

Członek parlamentu p. Lytton Bulwer (brat romansopisarza) w broszurce, pod tytułem: »Londowie, rząd i kraj«, skreślił dzieje ostatniego posiedzenia parlamentu. — Wzywa on w niej referentów, aby zostawiali w zgodzie, i dowodzi im, jakim sposobem można tę jedność zabezpieczyć, i jak władza gmin na drodze konstytucyjnej może przeprowadzić do skutku reformy, które większość izby i ministeryjum za potrzebne uznają.

Spekulacje giełdowe obudzą pewien rodzaj powietrznej wojny, która oraz będzie dodatkiem do »Ptaków« Arystofana. Powszechnie uskarżano się, że kilka znaczących handlowych domów na giełdzie Londyńskiej, odbiera wiadomości o stanie papierów w Paryżu i dla tego bardzo często sprzedawają je o 3 do 4 procentu wyżej, a tém samém na 50,000 f. sz. 1500 do 2000 f. sz. zyskują. Na taki sposób bardzo wiele pomniejszych spekulantów ponosiło

straty. — Aby temu zaradzić, postanowiono zorganizować korpus jastrzębi, sokołów i innych drapieżnych ptaków na pobrzeżu Kent, i używać go do napadania gołębi i przycinania korespondencji.

Napowietrzny żeglarz Green ogłasza w gazetach, że przy pierwszym pięknym poranku odbędzie podróż przez kanał *la Manche*. Cztęrech ichmościów udało się do niego z propozycją, aby mu w tej podróży towarzyszyć mogli.

Francyja.

Pogłoska, jakoby pełnomocnik szwajcarski przy dworze francuzkim, p. Tchaou, otrzymał rozkaz zerwania stosunków z rządem francuzkim, była zawczesną. Ze strony Francyi najściślej wykonano przepisy zamknięcia granicy od Szwajcaryi. Powozy, które trudniły się przewożeniem osób między Lugdunem a Genewą, próżne popowracały z ostatniego miasta.

Podług urzędowych wykazów liczba popełnionych samobójstw w Paryżu w miesiącu wrześniu wynosi 66.

Monttour z dnia 8. t. m. zawiera, od niejakiego czasu zapowiedziane utaskawienie politycznych przestępców. Królewskie rozporządzenie datowane jest z dnia 6. października, to jest w dzień urodzin króla, i obejmuje 63 osób. Najwięcej w tej liczbie jest takich, których za ruchy czerwcowe w roku 1832 skazano, a którzy część swojej kary odbyli. — Do tego należy piętnastu osadzonych za powstanie kwietniowe w Lugdunie i Paryżu (Carrier, Thion Arnaud, Mazoyer, Chateigner, Bitle, Morel, Jullien, Laporte, Boyer, Genest, Adam, Guichard, Mollard, dr. Bechet) i 26 legitymistów, najwięcej za należenie do Szuanów skazanych (jak Lahoussay i Robert des Chateignées). Przy największej liczbie utaskawień zawarowany jest dozór policyjny. Kara czerwcowego przestępcy O'Reilly, skazanego na deportację, zmienioną została, na prośbę jego, na pięcioletnie wygnanie. Exministrowie Karola X., chociaż za nimi wstawał się gabinet angielski, nie są objęci w liczbie utaskawionych. — Onito wraz z naczelnikami powstania kwietniowego, wzbraniłi się prosić o utaskawienie, które tylko pod tym warunkiem udzielone zostało; oprócz tego, ci, którzy się o takowe starali, musieli okazać żal swój za przeszłe postęпки, i świadectwo dobrego sprawowania się w więzieniu. — »Sire« mówi minister sprawiedliwości w swoim wstępnym raporcie do uchwały utaskawiającej, »moralny stan kraju i sposób myślenia dość wielkiej liczby skazanych za przestępstwa polityczne, dowalając dziś, udzielić prawa utaskawienia na większą liczbę osób. — Serce w. k. mości gotowe

jest zawsze poruszyć się przez wyznaczenie szczerego żalu, przez odwołanie się do jego łaski, przez porządne zachowanie się, lecz nie powinno się miękczyć dla tych, co stoją upornie przy swoich zasadach nieporządku i burzenia. Ślepa łaska pomnaża występki, i obudza przyczyny do wiecznych zamieszek; użyta jednakże z pewnem odróżnieniem, prowadzi do skrucy, i prędzej lub później do pojednania, którego sobie j. k. mość tak bardzo życzy, a którego przyjąć nie może, dopokąd takowe nie będzie skutkiem poddania się jego prawej władzy. Prawo utaskawienia w ten zrozumiane sposób, nie jest bynajmniej dowodem uległości dla stronnictw; przeciwnie, Francyja ujrzy moc swojego rządu, w jego ufności w sobie, i w bezskuteczności wszystkich nowych zamachów.

La Charte de 1830 donosi, iż na granicę wysłano rozkazy, aby Francuzów, którzy w chwili zerwania dyplomatycznych związków z Szwajcaryją z przyzwoitemi paszportami tamże zostawili, bez przeszkody do kraju wpuszczono.

Dotychczasowy turecki poseł na francuzkim dworze Reszid Bej Efendi, który mienia się ze swoim kolegą na posadę w Londynie, miał dnia 7. t. m. pożegnalne posłuchanie u króla, w czasie którego wręczył mu wraz z portretem sułtana list od tegoż, życzący mu szczęśliwego ocalenia życia w ostatnim zamachu. Król obdarzył Reszid-Beja orderem legii honorowej. — Tegoż samego dnia nowy poseł Nuri Efendi Belikczy sułtana, otrzymał posłuchanie przy objęciu swego obowiązku.

Szwajcaryja.

Moichowska polit. Gazeta donosi z północnej Szwajcaryi z d. 9. października: »Co się tyczy udzielonej w moim ostatnim liście wiadomości o zamknięciu granicy dla osób, między północną stroną Szwajcaryi a Francyją, muszę to jeszcze nadmienić, że wszystkie paszporty przed dniem 28. września podpisane przez francuzkie poselstwo w Bernie, nie są ważne u zwierzchności pogranicznej, i że wszystkim Szwajcarom bez wyjątku nie wolno odtąd wstępować na ziemię Państwa Francuzkiego. Przerwanie codziennego handlu nad granicą, daje się już w bardzo nieprzyjemny uczuwać sposób. — Biega pogłoska, że od strony Badenu ma nastąpić także zamknięcie granicy; w tej chwili postanowienie to wprawdzie nie jest przywiedzione co do skutku, lecz bardzo łatwo stać się to może, zważywszy obecne okoliczności. Ztém wszystkiem wiadomą jest rzecz, iż na ten cel porobiono przygotowawcze rozporządzenia. Wielka rado zurychska obręta onegdaj swoich posłów na sejm nadzwyczajny, i wydała im instrukcję. — Znani radykaliści Keller, Hess i Zehender mają powierzoną sobie tę ważną misyję. Na-

zwiska tych mężów dostateczne są dla oznaczenia ducha, jaki pomienioną wielką radę ożywia, i dla charakteryzowania polityki, jakiej Zurych trzymać się względem Francji zamysła. W rzeczy samej w instrukcjach tych stoi, aby co się tycze sprawy Conseilla, obstawać przy wyroku ostatniego sejmku, a gdyby tego okoliczności wymagały, wezwąć pośrednictwa jakiego obcego przyjaźnego mocarstwa. Co zaś do kantonu Wadt, Zurich będzie głosować, aby go w potrzebie siłą przymusić do wypełnienia obowiązków związkowych. Bardzo byłoby do życzenia, aby pierwsza część instrukcji równie była do czasu zastosowana, jak ostatnia. Co się tamtej tycze, słusznie należy się obawiać, że w razie, gdyby zyskała przyzwolenie większości sejmowej, najszkodliwsze skutki wypadłyby z tego dla Szwajcarii. Podług wszelkiego prawdopodobieństwa inaczej wypadnie *votum* berneńskie, bo najpewniej będzie za zgodnym porozumieniem się z Francją.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnych.)

Tarnopol d. 21. października 1836. Po ostatnim doniesieniu mojem pokazało się u nas wielu kupców z gór z za Dniestru, w skutek czego wszystkie gatunki zboża w cenie podakoczyły. Obecnie płacą za korzec pszenicy 4 zr. do 4 zr. 42 kr., żyta 1 zr. 30 kr. do 1 zr. 40 kr., jęczmienia 1 zr. 48 kr. do 1 zr. 54 kr., hreczki 1 zr. 48 kr., owsa 50 kr., grochu 4 zr. do 7 zr. 30 kr., prosa 10 zr., nasienia lnianego 7 zr. do 7 zr. 30 kr. — Garniec szumówki po 36 do 37 kr. wól. wód.

Najbardziej ubiegano się w tych dniach za okowitą do Węgier; płacono po 22 kr. m. k. za garniec. Wiele też kupują do Węgier grochu, prosa i siemienia lnianego. Cena kilku sprzedazy wódki z przyszłego wyrobu i zboża dopiero młódcie się mającego, nie może nam służyć za podstawę przy podaniu obecnej ceny tychże produktów, bo takiej sprzedazy, stojącej, naszemu dawniej można powiedzieć kwitnącemu handlowi najbardziej na zawadzie, nie można właściwie nazwać sprzedażą, ale raczej pożyczką.

(2) Sadagóra d. 19. października 1836. Na jarmarku w Sadagórze, który od d. 13. października r. b. pięć dni trwał, było wołów 10,702, perników 2200, krów 1811. Woły sprzedawano po 15, 13, 10 czerw. złot. z 10tym radaszem, a chociaż kupców było dosyć, przecież 3500 wołów nie krowy żadnej, nie sprzedano. Bawołów było 30 sztuk, i te powróciły nazad do Bessarabii nie zna-

lazszy kupca. Uważano, iż woły chude lepiej płacono, niżeli woły tłuste; woły do wypasu najprędzej kupca znalazły. — Sprzedających wódkę było wielu, lecz nie było na nią kupców. Na Bukowinie niektórzy właściciele sprzedali tutejszym handlarzom hurtownikom po 1 zr. w m. k. wia-dro 12 ok mające.

Zboża nikt nie kupuje, chociaż na targach cena trochę lepsza, jak była, i tak: piękną pszenicę płać po 5 zr., żyto po 3 zr., jęczmień po 3 zr. i mówią, że będzie droższy, owies po 1 zr. 40 kr. w. w. za korzec, zaś kukurudzy nikt kupować nie chce, chociaż w tym roku zupełnie chybiła. — W Multanach jeszcze większy nieurodzaj, jak na Bukowinie; do tego po nad rzeką Prutem i Żyzią za Botuszanami, za Jasami, zjawiły się w łecie chrząszcze małe, które żyto i pszenicę, gdy zaczęły mieć ziarno, w tak zwanem mlęczku w kłosach zjadały. Byłem teraz w Multanach i memi oczyma widziałem łany, na których tylko słoma została; co chrząszcze nie popsały, to myszy zupełnie zjadły, nawet kukurudza gdzie była lepsza, to i w tej do połowy ziarno zniszczyły. Spodziewają się tedy i w Multanach, że zboże podrożeje, a to tém bardziej, ile że bardzo wiele gorzelni zaczęto budować w miasteczku Hercach i Dorohoj; gdzie ani jednej gorzelni przed trzema laty nie było, teraz Żydzi około 30 gorzelni powystawiali. — Kupcy handlujący byłem czynią nadzieję, iż przyszedł jarmark w Sadagórze dnia 5. listopada r. b. zacząć się ma pomyślnie dla kupujących z przyczyny, iż terazniejszy jarmark był niepomyślny sprzedającym, dla tego do Bete do Bessarabii mało kto pojechał, więc bydła będzie w Betach dosyć, zaś kupujących mało i cen tak wielkich dawać nie będą, jak wprzód dawali.

W Multanach zakazano Żydom sprzedawać chleb i trunki, jedynie wolno im handlować byłem i towarami, byle nie takimi, które do pożywienia służą. Czyli ten rozkaz rządowy długo trwać będzie, i czy przyjdzie do skutku, czas pokaże. Ja sam słyszałem, gdy takowy ukaz księcia w mieście Botuszanach przy ogłoszeniu bębna publikowano, i milicja multańska Żydów z chlebem i mąką z targu spędzała.

Ołomuniec. Targ na woły d. 19. października 1836.

Przed targiem sprzedali: 1) Eliasz Prunkul, z Suczawy, 173 wołów; 2) Selig Allerhand, z Żurawna, 164; 3) Marek Hrys, z Brzeżan, 104; 4) Leib Allerhand, z Żurawna, 94; 5) Abraham Fichmann, z Żurawna, 155; 6) ditto. 91; 7) Nathan Grossmann, ze Stryja, 129; 8) Waitz Relmann, z Wojniłowa, 106; 9) Elo Weisberg, z Bukaczowic, 125. Małemi partyjami 155. — Ogółem 1296.

Kupili:	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła
		zr.	kr.		cetnar.
Fischer, z Wiédnia, ze st. N. 1.	151	175	—	22	10
Fischer, z Wiédnia, ze stada Nro. 2.	144	370	—	19	10
Fischer i Huber, z Wiédnia, ze stada N. 3.	90	360	—	14	9 1/2
Gustas, z Pragi, ze st. N. 4.	82	370	—	11	10
Gustas, z Wiédnia, ze stada Nro. 5.	136	355	—	18	9
Fabesch, z Wiédnia, ze stada N. 6.	80	353	—	11	9 1/4
Gustas i Fabesch, z Wiédnia, ze st. N. 7.	115	380	—	14	10 1/2
Löbl Pollak, z Berna, ze stada Nro. 8.	94	325	—	12	9
Schick, z Otomuńca, ze st. N. 9.	110	277	—	14	7

Przypędzili: 1) Gedalie Druker, z Jagielnicy, 115 wołów; 2) Leib Kaufberg, z Chodorowa, 51; 3) Weitz Kellmann, z Wojniłowa, 67; 4) Hersch Spiller, z Żurawna, 74; 5) Chaim Bokser, z Drohobyczy, 119; 6) Moszko Brill, z Żurawna, 219; 7) Juda Spirmann, z Uścia, 141. Małemi partyjami 210. Suma przypędzonych 996.

Kupili:	sztuk	Cena jednej sztuki w w. w.		radasz	Z tych sztuk 1 podług zdania detaktorów mogła wydać funt.	
		zr.	kr.		mięsa	łój
Beneszowski, z Pragi, ze stada Nro. 7.	89	157	30	13	400	60
Irkowski, z Pragi, ze stada Nro. 1.	47	160	—	6	400	60
Herliczka, z Koryczan, ze stada Nro. 1.	47	160	—	6	400	60
Wanek i Kraus, z Pragi, ze stada Nro. 6.	136	190	—	18	460	80
Fischer, z Wiédnia, ze stada Nro. 5.	81	156	—	11	400	60
Marek Pollak, z Berna, ze stada N. 3.	38	160	—	5	380	80
Cech rzeźnicki z Otomuńca, ze st. N. 4.	50	115	—	—	340	50
Fischer i Steiubach, z Wiédnia, ze st. N. 6.	56	150	—	9	400	60
Małemi partyjami . .	384	—	—	—	—	—
Dodawszy do tego radasz	68	—	—	68	—	—
wyniesie sumę . . .	996	—	—	—	—	—

Znowu zaczynają przed targiem żywiej zakupować; podług przyłączonego wykazu sprzedano przed targiem 1296 wołów, a na targowicę przybyło tylko 996 sztuk, które także kupca znalazły. Te nieliczne stada rozchwycono do południa, pozuścił tylko o parniki dobijano targu. — Dzisiaj nie mieliśmy tak tłustych wołów, jak tydzień temu, z tym wszystkiem sprzedawcy nie mają się czego uskarżać na cenę. W Wiédniu powiększa się zużycie mięsa, a jednak cetnar nie idzie wyżej 36 zr. w. w., w Pradze zaś zmniejsza się cokolwiek, ale z kupców czeskich nikt dotąd nie odjechał. — Na przyszły tydzień mają przypędzić do 2000 wołów.

Gdańsk d. 8. października 1836. Na naszym targu zbożowym panował w przeszłym tygodniu ruch bardzo ożywiony. Do Anglii i północnej Ameryki znaczne porobiono kupna pszenicy, a ceny podniosły się o 15 do 20 zł. pr. na łaszcie. Najdrożej w stosunku płacono starą pstrokatą pszenicę, na którą przez długi czas niezwracano uwagi, bo gdy takowa na wiosnę ledwie warta była 230 złp. za łaszt, teraz na 260 do 270 zł. pr. znalazło kupców. Za dobrą, wysoko-pstrokatą 132 funtową pszenicę brano ostatniemi czasy 315 zł. pr. za 60 szefli, za najlepszą zaś wysoko-pstrokatą 133 do 134 funtową po 340 do 350 złp. żądano. W tej chwili panuje cisza na targu, jednakowoż zdaje się, że ceny pszenicy utrzymają się. Nowych dowozów bardzo jest mało, a prawdziwie pięknej pszenicy tegorocznego zbioru nigdzie nie widać; w naszej okolicy nowa pszenica bardzo źle wypadła i lekka jest na wadze. — Za żytem, jak dawniej dopytywano się usilnie, tak teraz nikt się nie pyta, a ceny coraz spadają. Stare żyto 120 do 124 funtowe, tak polskie, jak krajowe nie stoi wyżej nad 150 do 155 zł. pr., nowe zaś po 160 zł. pr. za 60 szefli. Nowe krajowe żyto dobrej jest jakości. — Jęczmienia tak teraz skąpo do wożą, że piwowary zaledwo dostać go mogą na swoje potrzeby, dla tego też ciagle towary ten w średnim gatunku, wagi 104 do 106 funt. muszą płacić po 138 do 144 zł. pr. — Owies 68 do 75 funt. stoi po 78 do 90 zł. pr. — Zielonego grochu pięknego gatunku nie widać prawie na targu, a i ten chcą płacić po 240 zł. pr., za miękki mały groch płacą po 180 do 200 zł. pr.; biały i żółty groch stosownie do swojej jakości bywa płacony po 180 do 210 zł. pr. za 60 szefli. Wywieziono za morze w miesiącu wrześniu 3206 łasztów pszenicy, 886 żyta, 47 jęczmienia, 2 orłasa, 41 grochu, 185 lnianego siemienia, 200 nasienia rzepaku. (Preuss. Handl. Zeit.)